

СІМ УРОКІВ, ЯКІ КИТАЙ ВИНІС ІЗ ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ В УКРАЇНУ

Провідні військові уми Китаю приділяють пильну увагу вторгненню Росії в Україну, спостерігаючи за кожним поворотом війни, в той час як Пекін продовжує розбудовувати свої збройні сили.

У рамках свого амбітного плану «національного омолодження» Президент Китаю Сі Цзіньпін пообіцяв захопити Тайвань навіть якщо це означатиме застосування військової сили – такий крок може призвести до війни зі Сполученими Штатами, які пообіцяли захистити острівну державу від вторгнення.

І хоча Народно-визвольна армія Китаю (НВАК) з більш ніж двома мільйонами солдатів є найбільшою у світі, вона залишається значною мірою невипробуваною – останньою великою війною було недалеке вторгнення до В'єтнаму в 1979 році, яке тривало менше чотирьох тижнів.

Однак за часів правління пана Сі НВАК зазнала значної модернізації. Упродовж останніх років в Китаї випробовували гіперзвукові ракети і проводили дедалі складніші військові навчання в Південно-Китайському морі і Тайванській протоці – тих куточках світу, на які претендує Пекін.

Темпи військової модернізації Китаю настільки швидкі, що американські військові попереджають: незабаром Китай може перевершити США в деяких сферах, включаючи навіть військово-морську міць – сферу, в якій Вашингтон був беззаперечним лідером з часів Другої світової війни.

Оскільки війна в Україні продемонструвала труднощі з проведенням широкомасштабних наступальних операцій, огляд Reuters майже 100 статей у більш ніж 20 китайських оборонних журналах показує, чого китайські академіки, дослідники і військові мислителі навчилися на війні.

Хоча й незрозуміло, наскільки серйозно сприймає ці публікації військова й політична еліта Пекіна, однак статті демонструють рідкісне розуміння мислення в китайському військово-промисловому комплексі і показують, як війна в Україні може вплинути на можливий напад Китаю на Тайвань.

Ось сім уроків, які Китай виніс з війни в Україні.

РОЗРОБИТИ МОЖЛИВІСТЬ ВИВОДИТИ З ЛАДУ СУПУТНИКИ STARLINK

Мережа супутників Starlink, що надає доступ до інтернету з орбіти користувачам на Землі, розроблена компанією SpaceX Ілона Маска, допомогла українським військам забезпечити надійний зв'язок під час російського нападу.

Україна також використовувала мережу у військових цілях, зокрема для управління безпілотниками.

Китайські дослідники вказують на те, що США й західні країни можуть використовувати цю мережу у схожій спосіб під час можливих майбутніх бойових дій в Азії.

«Starlink – це справді щось нове для них [Китаю], про що варто турбуватися; військове застосування передових цивільних технологій, які вони не можуть легко повторити», – сказав Коллін Кох, науковий працівник з питань безпеки в Сінгапурській школі міжнародних досліджень ім. С. Раджаратнама.

Відповідно, Китай має знайти способи збити або вивести з ладу Starlink, йдеться у вересневій статті дослідників з Інженерного університету сухопутних військ НВАК.

Китайські державні ЗМІ також заявили, що Китай, який упродовж багатьох років ставив собі за пріоритет стати більш незалежним у сфері передових технологій, вже цього року почне будувати власне сузір'я низькоорбітальних супутників, аби конкурувати зі Starlink.

НЕ ХВИЛЮЙТЕСЯ ЗА HIMARS

Китайські військові уми були дещо менше стурбовані одним із найефективніших видів зброї, що перебуває в українському арсеналі.

У статті, опублікованій в жовтні двома дослідниками з Національного університету оборони НВАК, проаналізовано вплив реактивних артилерійських систем «Himars», що постачаються США, які допомогли переламати хід війни в минулому році і завдали великих втрат російським військам.

«Якщо «Himar» будуть застосовані при нападі (інтервенції) на Тайвань у майбутньому, – пишуть дослідники, – то китайці мають чим їм відповісти, оскільки володіють ефективними ракетними установками».

У статті підкреслюються сильні сторони власної передової ракетної системи Китаю і розвідувальних дронів. При цьому зазначається, що успіх України завдяки «Himars» залежить від надання союзниками інформації про націлювання через систему Starlink.

Проте китайські військові чиновники мали б відзначити, наскільки руйнівним може бути високоточний артилерійський вогонь – наприклад, з «Himars» чи з інших видів ракетного вогню. З підвищенням точності потреба у великих і важких для промисловості логістичних поставках некерованих боєприпасів зводиться до мінімуму.

ПОСИЛИТИ ОБОРОНУ ВІД РАКЕТ, ЩО ЗАПУСКАЮТЬСЯ З ПЛЕЧА

Західні союзники надали Україні тисячі сучасних протитанкових ракетних комплексів, в тому числі Javelin і N-Law, які знищили сотні російських бронемашин і танків.

Тому Китай має посилити здатність захищати свої танки, бронемашини та військові кораблі, йдеться в статті, опублікованій в китайському журналі Державного управління науки, техніки і промисловості з питань національної оборони.

Китай також звернув увагу на те, як у перші тижні повномасштабного вторгнення Росії українські протитанкові команди стали вправними в атаках на логістичний хвіст російських танкових колон, надаючи перевагу вантажівкам, що постачають танкам паливо і боєприпаси.

Після того, як ці відносно легкоброньовані машини були знищені, у російських танків закінчилося пальне, і їх можна було підбивати на власний розсуд.

ІНВЕСТУВАТИ БІЛЬШЕ В РОЗРОБКУ БЕЗПІЛОТНИКІВ

Китай має більше інвестувати в розробку безпілотни-

ків, які відіграватимуть важливу роль у майбутніх війнах, йдеться в журнальній статті про танкові війни, опублікованій гігантською китайською державною оборонною компанією під назвою Norinco.

Росія використовує відносно недорогі безпілотники іранського виробництва для атак на українські міста та інфраструктуру, в той час як українські війська оснащують комерційні дрони вибухівкою, щоб завдати шкоди російським позиціям.

У Китаї вже працює найбільший у світі виробник дронів DJI.

Компанія наполягає на тому, що вона не є військовою компанією і виступає проти використання своїх дронів у таких цілях. Вона припинила продажі як у Росію, так і в Україну, намагаючись гарантувати, що її продукція не може бути використана в бойових діях, але дрони DJI використовувалися в боях як Україною, так і Росією.

Нещодавно Міністерство оборони США внесло DJI до «чорного списку» через ймовірні зв'язки з китайськими військовими.

Незважаючи на те, що обидві воюючі сторони використовували дрони з великою ефективністю, їхні недоліки не залишилися непоміченими в Пекіні.

На роботу безпілотників впливають погода, рельєф місцевості та відстань між оператором і літальним апаратом. Сигнал управління має бути достатньо надійним, щоб не піддаватися впливу систем радіоелектронної боротьби, а щоб вижити самі літальні апарати повинні мати можливість маневрувати.

Після повільного старту українські підрозділи протиповітряної оборони досягли здатності знищувати більшість іранських безпілотників Shahed 136, запущених Росією.

ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ, ЩО КОМАНДУВАННЯ ВІЙСЬКАМИ Є ЄДИНИМ

Китайські спостерігачі вважають, що застаріла тактика і відсутність єдиної командної структури є причиною багатьох військових невдач Росії в Україні.

Тому останніми роками Китай реорганізував свої збройні сили для вирішення цієї конкретної проблеми й забезпечення чіткої лінії командування і зв'язку з Пекіном у разі фізичного конфлікту.

Налагоджений зв'язок буде ключовим у поширенні наказів і поясненні того, що війська мають робити далі.

Однак, про китайські військові структури ще невідомо, наскільки вся система підпорядкована зверху донизу.

Російське командування не дозволяє виявляти ініціативу командирам нижчої ланки – тим, хто зазвичай має найкраще уявлення про те, що відбувається на полі бою – ухвалювати рішення самостійно.

Всі дії мають бути схвалені вищим командуванням, проте це займає так багато часу, що ситуація змінюється до того моменту, коли надходять нові накази.

На протипагу цьому, Україна змоделивала свою армію на основі західного способу ведення війни – доки виконується загальний план, заохочується тактична ініціатива тих, хто найкраще обізнаний із ситуацією, незалежно від того наскільки молодша за посадою особа ухвалює життєво важливе рішення.

ОЧІКУВАТИ ПІДПІЛЬНОГО ОПОРУ ТА САБОТАЖУ

Деякі зі статей, переглянутих Reuters, були присвячені українському опору, зокрема, партизанським диверсійним операціям у Росії та використанню месенджера Telegram для збору розвідувальної інформації від цивільного населення.

Як і Росія, Китай покладається на залізницю для переміщення своїх військ і озброєнь, що потенційно робить їх вразливими до атак диверсантів.

Україна перетворила асиметричну війну на свою перевагу, знайшовши способи бути більш спритною – приклад, який тайванські сили сподіваються наслідувати в разі китайського вторгнення.

Значна частина партизанської активності, що спостерігається в Україні, базується на практиці й досвіді Виконачного комітету спеціальних операцій, створеного Великобританією під час Другої світової війни для заохочення дій в тилу ворога.

Багато з цих уроків витримали випробування часом і використовуються як спосіб, що дозволяє цивільним особам передавати повідомлення про кількість і розташування військ у військову систему.

Китай буде занепокоєний тим, що такі мережі, можливо, вже починають формуватися на Тайвані в очікуванні нападу.

ПІДГОТУЙТЕСЯ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ РЕАКЦІЇ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Китай має бути готовим витримати хвилю несподіваних, схожу на ту, з якою зіткнулася Росія, коли її критикував і піддавав ostracizmu Захід після вторгнення в Україну, дійшли висновку дослідники з Університету інформаційної інженерії НВАК у своїй лютневій статті.

Росії також довелося пристосовуватися до численних хвиль економічних санкцій, накладених США та іншими країнами.

Китай, ймовірно, ретельно вивчає об'єднану відповідь Заходу, яка може стати зразком того, як США, Великобританія та інші країни відреагують, якщо фізичний конфлікт таки буде спровокований.

Щоб підготуватися до глобальної реакції, яка послідує за нападом на Тайвань, Китай має «сприяти створенню платформ когнітивного протистояння» і ретельно цензурувати інформацію в Інтернеті, щоб запобігти впливу західних інформаційних кампаній на країну з населенням 1,4 мільярда людей під час конфлікту.

Новини та інформація в Китаї вже дуже жорстко контролюються, і все, що суперечить урядовій пропаганді, швидко вичищається з інтернету.

Домінік НІКОЛС
Артур СКОТТ-ГЕДДЕС

The Telegraph
8 березня 2023 року

Переклад Вікторії О. Романчук